

UZASADNIENIE

Apelacja nie jest zasadna.

Analizując całokształt zebranych w sprawie dowodów należy uznać, że sąd rejonowy zebrał je w sposób wystarczający do merytorycznego rozstrzygnięcia i należycie ocenił, co pozwoliło mu na wyprowadzenie prawidłowych ustaleń faktycznych.

Poczynione przez sąd ustalenia faktyczne znajdują bowiem odpowiednie oparcie w zebranych w sprawie materiale dowodowym, który został poddany wnikliwej i wszechstronnej analizie oraz ocenie, respektującej w pełni wymogi art. 4 kpk, art. 7 kpk w zw. z art. 8 kpw, art. 410 kpk w zw. z art. 82 § 1 kpw.

Konfrontując ustalenia faktyczne z przeprowadzonymi na rozprawie głównej dowodami trzeba stwierdzić, iż dokonana przez sąd rejonowy rekonstrukcja zdarzeń i okoliczności popełnienia przypisanego oskarżonemu przestępstwa nie wykazuje błędu i jest zgodna z przeprowadzonymi dowodami, którym sąd ten dał wiarę i się na nich oparł.

Obwinionej zarzucono popełnienie czynu z art. 96 § 3 kw.

Art. 96 § 3 kw stanowi, iż tej samej karze podlega, kto wbrew obowiązkowi nie wskaże na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie.

Obecnie, niewskazanie, wbrew obowiązkowi, na żądanie uprawnionego organu, komu został powierzony pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie, stanowi wykroczenie stypizowane w art. 96 § 3 kw. Przepis ten został dodany przez z art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 października 2010 r. o zmianie ustawy - Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw.

W pierwszym rzędzie należy odnieść się do zagadnienia, czy straży miejskiej przysługują uprawnienia oskarżyciela publicznego i od kiedy.

Na gruncie obowiązującego stanu prawnego istniały rozbieżności odniesieniu do możliwości przyznania straży gminnej (miejskiej) kompetencji oskarżyciela publicznego w zakresie ścigania sprawców wykroczeń z art. 96 § 3 kw.

W myśl art. 11 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1383 - dalej u.s.g.), do zadań straży miejskiej należy czuwanie nad porządkiem i kontrola ruchu drogowego - w zakresie określonym w przepisach o ruchu drogowym. Zgodnie z art. 12 ust. 1 pkt 5 wymienionej ustawy, strażnik wykonując te zadania, ma prawo do dokonywania czynności wyjaśniających, kierowania wniosków o ukaranie do sądu, oskarżania przed sądem i wnoszenia środków odwoławczych - w trybie i zakresie określonych w Kodeksie postępowania w sprawach o wykroczenia. Zostały one określone w art. 17 § 3 tego Kodeksu, który to przepis od dnia 31 grudnia 2010 r. stanowi, że strażom gminnym (miejskim) uprawnienia oskarżyciela publicznego przysługują wówczas, gdy w zakresie swego działania w tym w trakcie prowadzonych czynności wyjaśniających ujawniły wykroczenia i wystąpiły z wnioskiem o ukaranie.

Od tego samego dnia - 31 XII 10 r. - strażnicy gminni (miejscy), będąc na mocy powołanej ustawy o s.g. i art. 129b ust. 2 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (tekst jedn.: Dz. U. z 1997 r. poz. 1137 - dalej p.r.d.) uprawnionymi do kontroli ruchu drogowego, w tym zakresie naruszeń przepisów o zatrzymaniu lub postoju pojazdów, uzyskali, w ramach wykonywania tej kontroli i w tym zakresie (art. 129b ust. 3 p.r.d.) prawo do żądania od właściciela lub posiadacza pojazdu wskazania, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie - art. 129b ust. 3 pkt 7 p.r.d. (postanowienie SN z dnia 2 kwietnia 2012 roku V KK 378/13).

Jak już wspomniano, powyższy stan prawny uległ zmianie z dniem 31 grudnia 2010 r., a zmiana ta, dokonana mocą przywołanej już ustawy z dnia 29 października 2010 r. o zmianie ustawy - Prawo o ruchu drogowym

oraz niektórych innych ustaw, jest kluczowa dla rozstrzygnięcia niniejszego zagadnienia prawnego. Po pierwsze, wykroczenie polegające na nieudzieleniu przez właściciela bądź posiadacza pojazdu informacji o tym, komu powierzył pojazd w danym czasie, zostało odtąd stypizowane w art. 96 § 3 kw. Po drugie, art. 1 pkt 6 lit. b tej ustawy dodał do art. 129b ust. 3 p.r.d. przepis pkt 7, jednoznacznie przyznający straży gminnej (miejskiej) prawo „żądania od właściciela lub posiadacza pojazdu wskazania komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie”. Po trzecie, przepis art. 4 pkt 1 noweli nadał art. 17 § 3 kpw brzmienie: „Organom administracji rządowej i samorządowej, organom kontroli państwowej i kontroli samorządu terytorialnego oraz strażom gminnym (miejskim) uprawnienia oskarżyciela publicznego przysługują tylko wówczas, gdy w zakresie swego działania w tym w trakcie prowadzonych czynności wyjaśniających ujawniły wykroczenia i wystąpiły z wnioskiem o ukaranie”.

Dla pełnego obrazu dokonanych zmian normatywnych dodać należy też, że w dniu 16 lutego 2011 r. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji wydał rozporządzenie (Dz. U. Nr 36, poz. 190) zmieniające rozporządzenie z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie wykroczeń, za które strażnicy straży gminnych są uprawnieni do nakładania grzywn w drodze mandatu karnego (Dz. U. Nr 208, poz. 2026). Po tej zmianie przepis § 2 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia wymienia art. 96 § 3 kw wśród wykroczeń, za które strażnicy gminni (miejscy) mogą nakładać grzywny w drodze mandatu karnego.

Jak wspomniano już, że przed nowelizacją z 29 października 2010 r., która wprowadziła do Kodeksu wykroczeń art. 96 § 3, przyjmowano, chociaż nie bez wyjątków, że przepis art. 17 § 3 kpw nie dopuszcza straży gminnej do pełnienia roli oskarżyciela publicznego w sprawach o wykroczenie z art. 97 kw, który to przepis, jak nadmieniono, uznawano za podstawę ukarania osoby, która odmówiła wskazania, komu powierzyła pojazd do kierowania lub używania. W takim razie trzeba przyjąć (trudno bowiem znaleźć inne wytłumaczenie przeprowadzonej nowelizacji), że zmiana wspomnianego przepisu miała na celu właśnie rozszerzenie uprawnień oskarżycielskich m.in. straży gminnej (miejskiej). W przeciwnym razie jej wprowadzenie byłoby zbędne i niezgodne z założeniem, że ustawodawca postępuje racjonalnie.

Na gruncie powyższej argumentacji zapadła uchwała Sądu Najwyższego (7 sędziów - zasada prawna) z dnia 30 września 2014 r. I KZP 16/14.

Sąd Najwyższy uchwalił, iż:

1. na podstawie przepisu art. 17 § 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2013 r. poz. 395 z późn. zm.), w brzmieniu po nowelizacji ustawą z dnia 29 października 2010 r. o zmianie ustawy - Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 225, poz. 1466), straży gminnej (miejskiej) przysługują uprawnienia oskarżyciela publicznego w sprawach o wykroczenia z art. 96 § 3 Kodeksu wykroczeń.

2. nadał uchwale moc zasady prawnej.

Zgodnie z art. 61 § 6 ustawy o Sądzie Najwyższym uchwała taka ma moc zasady prawnej, a więc wiąże Sąd Najwyższy nie tylko w tej sprawie. Wprawdzie możliwe jest odstępienie od niej przez ponowne przekazanie danego zagadnienia składowi Izby, ale musiałyby znaleźć się ku temu nowe, nieznanne dotąd i przez to nierozważane, argumenty.

Sąd odwoławczy w pełni podzielił stanowisko zawarte w wymienionej uchwale Sądu Najwyższego. Powinność Sądu Najwyższego zapewniania jednolitości orzecznictwa sądowego jest nie tylko jego obowiązkiem ustawowym, ale także konstytucyjnym, zawartym immanentnie w jego powinności nadzorowania sądów niższej instancji. Uznanie, że nie tylko ustawowym, ale także konstytucyjnym zadaniem Sądu Najwyższego jest zapewnienie jednolitości orzecznictwa sądowego, powinno wpływać na sposób interpretacji przepisów przewidujących kierowanie pytań prawnych do tego Sądu.

Sąd I instancji prawidłowo więc przyjął, iż straży miejskiej przysługują uprawnienia oskarżyciela publicznego w sprawach o wykroczenia z art. 96 § 3 kw Kodeksu wykroczeń (po nowelizacji ustawą z dnia 29 października 2010 r. o

zmianie ustawy - Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 225, poz. 1466). W konsekwencji podniesiony w apelacji zarzut o braku skargi uprawnionego oskarżyciela jest całkowicie niezasadny.

W odniesieniu do zarzutu braku możliwości skontrolowania orzeczonych przez sąd wydatków, należy stwierdzić, iż mają one charakter ryczałtowy, a ich wysokość wynika z Rozporządzenia MS z dnia 10 października 2001 roku w sprawie wysokości zryczałtowanych wydatków postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. Nr 118, poz. 1269). Rozstrzygnięcie sądu I instancji w tym zakresie jest zgodna z § 1 pkt. 1 tego rozporządzenia.

Wymierzona kara nie zawierała cech rażącej niewspółmierności i nie wymagała korekty.

Z tych wszystkich względów sąd okręgowy orzekł, jak w sentencji; na podstawie przepisów powołanych w wyroku zasądził od obwinionej 30 złotych opłaty za drugą instancję oraz kwotę 50 złotych tytułem zwrotu zryczałtowanych wydatków za postępowanie odwoławcze (§ 3 w/w rozporządzenia).